

Jeg tror de fleste av oss kjenner den bibelteksten vi nå skal høre. For alt jeg vet kan dere gullkonfirmanter ha hørt samme bibeltekst for mer enn femti år siden. Det jeg skal si i prekenen er ikke overraskende nytt i forhold til prekener dere har hørt før over denne teksten. Hvorfor da gå i kirken år etter år og høre de samme bibeltekstene og prekener som ikke bringer all verdens nytt? Det må da være en grunn til det ut over tradisjonen og vanen, og ut over det en får i fellesskapet.

Påminnelse er et stikkord. I en hverdag der vi omgås en endeløs strøm av ord, trenger vi å stanse opp og igjen minnes om hva Gud sier i sitt ord. Vi trenger å la Ordet tale til oss, trøste, styrke og korrigere oss, og ved Den Hellige Ånd forme oss etter Guds vilje. Troen trenger næring og vi trenger at Gud preger våre liv. Så derfor, ha forventninger til denne dagen, ha forventninger til teksten dere nå skal høre og lytt til prekenen. Kanskje Gud vil minne deg om noe nettopp i dag.

Prekentekest: Matt 6,24-34

Ingen kan tjene to herrer. Han vil hate den ene og elske den andre, eller holde seg til den ene og forakte den andre. Dere kan ikke tjene både Gud og Mammon. ²⁵ Derfor sier jeg dere: Vær ikke bekymret for livet, hva dere skal spise, eller hva dere skal drikke, heller ikke for kroppen, hva dere skal kle dere med. Er ikke livet mer enn maten og kroppen mer enn klærne?

²⁶ Se på fuglene under himmelen! De sår ikke, de høster ikke og samler ikke i hus, men den Far dere har i himmelen, gir dem føde likevel. Er ikke dere mer verdt enn de? ²⁷ Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde? ²⁸ Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken, hvordan de vokser! De strever ikke og spinner ikke, ²⁹ men jeg sier dere: Selv ikke Salomo i all sin prakt var kledd som en av dem. ³⁰ Når Gud kler gresset på marken så fint, det som gror i dag og kastes i ovnen i morgen, hvor mye mer skal han ikke da kle dere – dere lite troende!

³¹ Så gjør dere ikke bekymringer, og si ikke: 'Hva skal vi spise?' eller: 'Hva skal vi drikke?' eller: 'Hva skal vi kle oss med?' ³² Alt dette er hedningene opptatt av. Men den Far dere har i himmelen, vet jo at dere trenger alt dette. ³³ Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg. ³⁴ Så gjør dere ingen bekymringer for morgendagen; morgendagen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin egen plage.

Slik lyder det hellige evangelium.

Jeg vet ikke hvordan dere andre menn har det, men det hender at mi kone sier jeg må rydde i klesskapet. Det skjedde nå på fredag. Ut med alt jeg hadde, noen og femti skjorter, utallige bukser og gensere. Så var det å sortere hva jeg kom til å bruke. Mye gikk til gjenbruk, noe ble kastet.

Midt i sorteringen kom jeg til å tenke på denne bibelteksten: Vær ikke bekymret for hva dere skal kle dere med! På fredag følte jeg stor avstand til denne teksten. Det var tydeligvis klær nok. Men på andre områder er jeg mer bekymret.

Bekymringer hører med til hverdagen for ganske mange. Dessverre er det sånn. Dessverre, fordi det er vondt å bekymre seg, og dessverre fordi bekymringer tar mye krefter og oppmerksomhet som vi godt kunne brukt på andre ting.

Bekymringer kan være så mangt. Datoer som nine-eleven (11.9.2001) og 22. juli (2011) har brent seg fast og minner om at verden er utrygg. I dag sitter vi med avstand i kirken fordi pandemien truer. Noen er bekymret for klodens helsetilstand. Noen kjenner på at det ikke er lett når familiemedlemmer blir uten arbeid. Det er ikke lett når helsa med årene svikter, når oppforbakkene og trappene blir tyngre å gå. Og hva med gamle foreldre, barn og barnebarn. Det er ikke alltid de samme tingene som bekymrer når en er ung som når en drar på årene.

Det er ikke lett for den som bekymrer seg. Vi vet vel alle noe om hva bekymringer er og hva bekymringer gjør med oss. «Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde?» Nei, hvem kan vel det?

Jeg tror at de som hørte på Jesus da han sa dette ikke hadde det så mye annerledes enn oss. Mange var fattige, og avstanden til den materielle nøden var kortere, men bekymringer har mennesker hatt til alle tider.

Midt i forsamlingen av bekymrede disipler sa Jesus: «Vær ikke bekymret for livet, hva dere skal spise, eller hva dere skal drikke, heller ikke for kroppen, hva dere skal kle dere med.» Vi skulle kanskje tro at det ikke var nødvendig å si dette til disipler som levde så nær til Jesus, som var daglig sammen med ham, som så alle underne han gjorde, og som opplevde Guds omsorg på nært hold.

Når det likevel var nødvendig med en påminnelse, skal tro om ikke det henger sammen med sider ved vår menneskelige natur? Vi bærer på en arv; det gamle opprøret, arven fra syndefallet, en medfødt skepsis til Gud. Vi bærer også med oss erfaringen av å leve i en farlig verden, og så vet vi at Gud lar sin sol gå opp over onde og gode, og at Gud lar det regne over rettferdige og urettferdige. (Matt 5,45) – altså en lik eller nokså tilfeldig behandling av alle. Hva blir det da igjen av grunn til ikke å bekymre seg?

Jo, i kontrast til alt vi vet, kjenner og erfarer, presenteres vi i dag for Jesus sitt slippe-å-bekymre-seg-evangelium. Fra en annen dimensjon kom Jesus inn i vår verden. Overalt der Jesus gikk, forkynte han himmelriket som en annerledes virkelighet. Det var også et himmelsk nærvær overalt der hvor Jesus var. Der hvor himmelriket kom nær, der kom også virkningen av himmelriket nær. Mest synlig og oppsiktsvekkende var helbredelsene og dødeoppvekkelsene, brød-under og vin-under. Mindre synlig var bekymringsfriheten.

«Se på fuglene under himmelen! De sår ikke, de høster ikke og samler ikke i hus, men den Far dere har i himmelen, gir dem føde likevel. Er ikke dere mer verdt enn de?» - Underforstått, vi er mer verd enn fuglene. Og det samme om liljene på marken og gresset som alt er vakkert å se til, hvor mye mer skal han ikke da

kle dere! Jesus bringer skaperverket inn som sannhetsvitne. Skaperens omsorg er der like foran våre øyne. Det er bare å se og oppleve.

Vi er altså ikke overlatt til oss selv i en utrygg verden! Det er virkelig tilfelle at vår himmelske Far bryr seg om hver og en av oss. Han kjenner ditt liv. Han vet om dine behov. Han vet om alt som du trenger til livets opphold. Da jeg på fredag satt tilbake med flere fine skjorter som jeg hadde glemt at jeg hadde, ga det en følelse av takknemlighet. Så er det ikke i klesveien, men kanskje på andre områder bekymringer kommer.

Paradoksalt nok kan bibelordet fra Jesus om å ikke bekymre seg skape bekymring fordi vi faktisk bekymrer oss. Er det da galt fatt med oss? Det er faktisk en språklig ting vi kan merke oss. Ordet om å ikke bekymre seg på slutten av avsnittet, står ikke i imperativ på grunnspråket som en befaling, men i futurum om noe som skal komme til å skje, et løfte. Bekymringsfrihet er en paradisisk tilstand. Nå hører den himmelriket til og den hører himmelrikets borgere til, i den grad vi klarer å hvile i det. Og vi har en tillatelse til å hvile i det fordi Gud vår Far har omsorg.

Så er det også slik at Mammon er en annen vei, en annen retning. Gud og Mammon er to herrer, men kun én herre kan råde i et menneskes liv. Gud og Mammon går ikke sammen. Den som tjener Mammon har grunn til bekymring, men den som tjener Gud får bekymringsfrihetens evangelium forkynt som en tillatelse og en oppfordring til ikke å bekymre seg.

Jesus ber oss sette det evige først. Jakten på å sikre seg selv gjør at en glemmer Gud. Derfor dette ordet: «Søk først Guds rike og hans rettferdighet». Hans rettferdighet er altså ikke vår egen rettferdighet, hvor bra vi enn mener vi har levd. På dommens dag er det kun én sak som gjelder. Det er om vi levde forenet med Jesus og har del i hans fullkomne rettferdighet. Overfor Gud er det ingenting annet som gjelder. Jesus gir så et løfte til den som søker først Guds rike og hans rettferdighet. Det handler om å få alt det andre i tillegg.

«Alt det andre» er ikke et løfte om livslang fremgang. Det er også noe som heter prøvelser og trengsler. Vanskelige tider kan komme også for kristne. Men den som tror på Jesus er aldri alene og aldri forlatt. Som borger av himmelriket er din sak hørt hos Gud og lagt i de beste hender hos han som har omsorg.

Jeg vil avslutte denne prekenen med en bønn som står i Ordspråkene 30. La den gjerne også bli din bønn.

- To ting ber jeg deg om, nekt meg dem ikke så lenge jeg lever: Hold falskhet og løgn langt borte fra meg! Gjør meg verken fattig eller rik, men la meg få den maten jeg trenger. Ellers kunne jeg bli så mett at jeg fornektet deg og sa: «Hvem er Herren?» eller bli så fattig at jeg stjal og krenket min Guds navn. Ordsp. 30,7-9.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.